Γνωστές και άγνωστες σελίδες από την ζωή του Μεγάλου Κωνσταντίνου και της Αγίας Ελένης

Δυστυχώς πολύ λίγα γνωρίζουμε για την παιδική ζωή της Αγίας Ελένης. Ακόμη πιο λίγα ξέρουμε για την καταγωγή της. Εκείνο που ίσως γνωρίζουμε είναι ότι κατήγετο από πολύ φτωχή οικογένεια και πως πιο πολύ η χάρις και η μεγαλοπρέπεια της ψυχής της παρά η ευμορφιά της θάμβωσαν τον στρατηγό Κωνστάντιο Χλωρό, έγγονο του Μάρκου Κλαύδιου του Γοτθικού, που την παντρεύτηκε το 273 μ.Χ. Μαζί του η Αγία Ελένη έκαμε δυο παιδιά, τον Κωνσταντίνο που αργότερα έγινε ο πρώτος Ρωμαίος Χριστιανός Αυτοκράτορας και την Κωνσταντία, η οποία παντρεύτηκε τον Λικίνιο που ο Μέγας Κωνσταντίνος έστειψε βασιλιά του Ανατολικού κράτους της αυτοκρατορίας. Ο Λικίνιος αργότερα αποστάτησε και ο Μ. Κωνσταντίνος δεν εδίστασε να τον πολεμήσει για να φέρει ενότητα στη αυτοκρατορία του.

Όμως η ευτυχία της Αγίας Ελένης δεν κράτησε πολύ. Γιατί λίγα χρόνια μετά από τον γάμο της με τον Κωνστάντιο, με προστασία του Διοκλητιανού, του τότε αυτοκράτορα της Ρώμης και τρομερού διώκτη του Χριστιανισμού, ο στρατηγός Κωνστάντιος αναγκάστηκε να χωρίσει την γυναίκα του για να παντρευτεί την Θεοδώρα, κόρη του Μαξιμιανού γαμβρού και συντρόφου του Διοκλητιανού στη βασιλεία της Ρώμης. Με αυτό τον τρόπο ο Κωνστάντιος ήλπιζε να κερδίσει την βασιλεία του δυτικού μέρους της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, κάτι που τελικά το κατάφερε.

Σύμφωνα με τους ιστορικούς μετά τον χωρισμό της από τον Κωνστάντιο και τα παιδιά της, η Αγία Ελένη έφυγε από την Ρώμη ή κατ' άλλους εξορίστηκε στη Ανατολή όπου έζησε ταπεινά υπομένουσα την σκληρότητα της κακής τύχης της.

Παρόλο που οι ιστορικοί δεν αναφέρουν που πήγε ή ποιός ήταν ο τόπος της εξορίας της δεν αποκλείεται να ήταν η Κύπρος ή κάποια άλλη γειτονική χώρα, η Παλαιστίνη, η Συρία, η Μ. Ασία, η Αίγυπτος, οι οποίες όλες αποτελούσαν τότε αναπόσπαστο μέρος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ποιός ξέρει; Ίσως κάποτε το ενδεχόμενο, να ήταν η Κύπρος ο τόπος της εξορίας της να υποστηριχθεί και να αποδειχθεί, έτσι που να δικαιωθούν όλοι οι θρύλοι και οι παραδόσεις που κατατάσσουν την Αγία Ελένη ως «μητέρα όλων των Κυπρίων». Γιατί πράγματι μάς φαίνεται πολύ δύσκολο με μια μόνο ολιγοήμερη επίσκεψη της στη Κύπρο η Αγία Ελένη όταν επέστρεφε από τους Αγίους Τόπους με τον Τίμιο Σταυρό και την οποία μόνο Κύπριοι ιστορικοί αναφέρουν, να άφησε πίσω της τόσους μεγάλους θρύλους και να κέρδισε ένα τόσο μεγάλο τίτλο από τους Κυπρίους.

Αν πράγματι κάποτε αυτή μας η εκδοχή περί εξορίας της στη Κύπρο επαληθεύσει, τότε φανταζόμεθα την Αγία Ελένη οπλισμένη και υποταγμένη στους κανόνες της αρετής, όπως ήταν πάντοτε στη ζωή της, να γύριζε από πόλη σε πόλη, από χωριό σε χωριό για να συμπαρασταθεί και να βοηθήσει τις παρθένους, τις χήρες, τα ορφανά, τους θλιμμένους και τους αρρώστους και όλους όσους υπέφεραν. Την φανταζόμεθα ακόμη να νικά όλες της τις δυστυχίες και να βάζει σκοπούς της ζωής της που δεν ήσαν άλλοι από την ανεύρεση του Τιμίου Σταυρού, την εξάπλωση

του Χριστιανισμού και την επικράτηση του δικαίου, της αγάπης και της ισότητας μεταξύ των ανθρώπων. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η Αγία Ελένη έζησε όταν ο πολιτισμός της εποχής της εδίδασκε τον άνθρωπο πως να σκοτώνει, να αρπάζει, να λεηλατεί και όχι να παίρνει εκείνο το οποίο του ανήκει. Ήταν τότε που οι άνθρωποι εχρειάζοντο αλλαγή, ριζική αλλαγή και ο δρόμος προς το δίκαιο ήταν, αν όχι άγνωστος, πολύ δύσκολος και πολύ ανηφορικός και εχάνετο ή εβυθίζετο όπως ένα καράβι που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει την φουρτουνιασμένη θάλασσα. Ήταν ακριβώς τότε που στον χώρο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας επικρατούσε το άδικο, γιατί οι μεν πλούσιοι και ισχυροί εδιερρύγνυντο υπό του κόρου, οι δε φτωχοί και αδύνατοι λαοί εξαφανίζοντο από τους λιμούς και τις λεηλασίες.

Η Αγία Ελένη αφοσιωμένη στον Χριστιανισμό που δίδασκε την αγάπη και την ισότητα μεταξύ των λαών και των ανθρώπων, δεν άργησε να δει φως και ελπίδες στα όνειρα της. Γιατί λίγα χρόνια αργότερα μετά από την αποστασία του λαού της Αλεξανδρείας, ο Διοκλητιανός έστειλε εις βοήθειαν τον γαμβρόν του τον Μαξιμιανό, ο δε στρατηγός και βασιλιάς Κωνστάντιος επειδή ο ίδιος δεν μπορούσε να λάβει μέρος στην εκστρατεία, έστειλε τον νεαρό γιό του το Μέγα Κωνσταντίνο ο οποίος επέστρεψε στη Ρώμη θριαμβευτής και νικητής. Όμως, σύμφωνα με τους ιστορικούς, ο Διοκλητιανός και Μαξιμιανός βλέποντες τις ανδραγαθίες και τις θαυμαστές νίκες του Κωνσταντίνου τον εφθόνησαν και εμηχανεύθησαν να τον θανατώσουν.

Ο Μέγας Κωνσταντίνος αντιληφθείς εγκαίρως τις επιβουλές τους, έφυγε αμέσως από την Ρώμη, όπως ο Δαυίδ από τον Σαούλ, και επήγε εις τον πατέρα του. Και αυτό πράγματι ήταν θεού θέλημα για να μη πάρει άλος την βασιλεία. Γιατί ο πατέρας του, ο οποίος είχε άλλους τρεις γιούς από τη Θεοδώρα ήταν βαριά άρρωστος. Μόλις ο πατέρας Κωνστάντιος είδε τον γιο του αισθάνθηκε μεγάλη χαρά και υπερηφάνεια και προτού αποθάνει απεφάσισε να του δώσει την βασιλεία με εντολή να κτυπήσει αλύπητα τις αγριότητες και ωμότητες του Διοκλητιανού, του Μαξιμιανού και του γιού του Μαξεντίου ο οποίος αργότερα τους διεδέχετο στη βασιλεία.

Ο Μ. Κωνσταντίνος ακολουθώντας πιστά τις εντολές του πατέρα του καθώς και τις εκκλήσεις των Ρωμαίων χριστιανών που υπέφεραν τα πάνδεινα από τους ασεβέστατους βασιλείς τους, δεν άργησε να πάρει την απόφαση του. Να ετοιμαστεί και να κτυπήσει τον Μαξέντιο στη Ρώμη για να λυτρώσει τους Ρωμαίους από την Τυραννία και να φέρει δικαιοσύνη στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Παρόλο δε που στη πρώτη του επίθεση ο Μ. Κωνσταντίνος νικήθηκε, αργότερα οραματίστηκε τον ακτινωτό σταυρό με τις λέξεις «Εν τούτω νίκα» με την βοήθεια του οποίου κατετρόπωσε τον Μαξέντιο και τους άλλους συνάρχοντες. Από τότε ο Μ. Κωνσταντίνος έγινε ο απόλυτος αυτοκράτορας και του Δυτικού και του Ανατολικού κράτους των Ρωμαίων.

Η Αγία Ελένη παρόλο που είχε χάσει κάθε επαφή με τα παιδιά της μετά τον χωρισμό της από τον Κωνστάντιο, εντούτοις εμάνθανε τα νέα τους, ιδίως τα ανδραγαθήματα του γιού της, από φίλους της χριστιανούς, οι οποίοι μαζί με την μητέρα του έβαζαν όλες τις ελπίδες τους πάνω του. Και δεν είχαν άδικο οι καημένοι οι Χριστιανοί. Γιατί μόλις ο Μ. Κωνσταντίνος ανεκυρύχθη Αυτοκράτορας έδωσε σ' όλους τους κατοίκους της αυτοκρατορίας θρησκευτική ελευθερία με το γνωστό διάταγμα των Μεδιολάνων, το διάταγμα της ανεξιθρησκείας. Ταυτόχρονα δε εκαλούσε την μητέρα του στη Ρώμη για να τον συμβουλεύει πάνω στα θρησκευτικά ζητήματα. Είναι ακριβώς από εδώ που αρχίζουν να επαληθεύουν τα μεγάλα όνειρα της Αγίας Ελένης. Όμως ένα σοβαρό περιστατικό στη υγεία του Μ. Κωσταντίνου παρολίγο να του στοίχιζε την δόξα και τις τιμές που κέρδισε. Γιατί σύμφωνα με τους ιστορικούς στον πέμπτο χρόνο της βασιλείας του ο Μ. Κωνσταντίνος πήρε λέπρα σ' όλο του το